

BJÖRCK, JOHAN HENRIK

**Från Gustafsbergs barnhus' hundraårsfest d.
13 juli 1876.**

Uddevalla : J. F. Hallmans bokh.
1876

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

GUSTAFSBERG

Vitt. S.
Orter
(Bj)

Från

Gustafsbergs barnhus'

HUNDRAÅRSFEST

den 13 Juli 1876.

AF

JOH. HENRIK BJÖRCK.

1876

Gustafsborgs barnhus,

HUNDRAÅRSTEST

JON HENRIK BJÖRN.

UDDEVALLA,
TRYCKERIBOLAGETS OFFICIN.
1876.

Koral

(Mel. N:o 328, Sv. Psalmboken.)

Herre! gif, att i ditt ljus,
I din nåd och kärleks värma
Till vårt rätta fadershus
Här vi mer och mer oss närma,
Der vi, frälste från all våda,
Få din klarhet ohöljd skåda!

I.

Skall frukten varda god, gör trädet godt!
Vi redan så af verldslig klokhet lära.
Och samma bud vi af den Herre fått,
Hvars tal och verk vi som gudomligt ära.
Skall frukten varda god, gör trädet godt!

Hvart träd ju har sin början ur ett frö.
Hur högt, hur lågt du tingen än må ställa,
Utur de lifvets frön de alla välla,
Som lifvets Herre kring sig velat strö.
Och om allt skapadt får den lagen gälla,
Att är dess frö ej godt, det fåfängt då
Vill goda frukter fram i dagen få.

Men fröt är godt. Låt ingen dyster saga
Din blick fördunkla för Guds sköna verld!
Låt ingen natt din enkla tro förtaga,
Att evigt klar dock strålar ljusets härd!
Om mörka skyar på din himmel draga,
Och sjelf du skatta får din dryga gärd
Åt synd och brist, du ständigt det besinne,
Att frö till evigt lif dock bor i hjertat inne!

Om menskligheten hör det ord, som talar
Ifrån dess barndom än med visdoms röst,
Det ordet just, som ensamt ljuft hugsvalar
I tidens sorg med evighetens tröst,
Det ord, som, sändt från himlens höga salar,
Har återljud i djupet af vårt bröst:
En ljuflig Guds plantering här på jorden
Är menskligheten af Guds kärlek vorden.

En Guds plantering! Detta ord förklarar
Det höga målet här ej ännu nådt
Och så på mången ängslig fråga svarar,
Som ur den tvifvelsjukes hjerta gått.
Man fåfängt då på denna jord vill finna,
Hvad tiden först i vuxen krona får:
Fullkomlighet kan här det ting ej hinna,
Hvars hela lif i ständig växt består.

Och denna växt är ej som den hos djuren
Och ej som den i blomstrens stilla ring.
Ty menskan ensam står i all naturen
Till sjelfvald handling manad rundtomkring.
Med blicken höjd mot himlens ljusa trakter
Du brottas skall med jordens blinda makter
Att sjelf försvara der din herrskarplats
Och sjelf till växt och blomning taga sats.
Och är du ringa än, det kan ej fela,
I någon mån med dig dock växa skall det hela.

Ty för sig sjelf allena ingalunda
Till lifvet kallats någon jordens son.
Du kan omöjligt för den lagen blunda
Och nekar du att gälda här ditt län,
Se! i din trygghet dagar skola stunda,
Då armens kraft skall tagas dig ifrån,
Och du så nödgas att det ordet vörda:
Inbördes drager J hvarandras börda!

Bland menskors barn det rinner många tårar,
Och suckar prässas der ur månet bröst,
Ty frosten tränger in i jordens vårar,
Och mången blomning hinner ej sin höst.
Så mången moder sitter blek om kinden
Och fåfängt skydda vill mot vintervinden
Ett hungrigt, ack! och genomfruset barn.
Så mången yngling ut i lifvet styrde
Med högstämd håg, men verdens stoftmoln yrde:
Förblindad föll han i förderfvets garn.

Se! blomsterkransad sorlar der en källa,
Och solen skimrar i dess klara våg.
Men omotståndligt snart dess flöden svälla,
Och blida böljan börja får sitt tåg.
Ju längre ned i dalens djup den flyter
Långt från sin barndoms solbelysta berg,
Allt mera mörk och grumlig blir dess färg,
Allt mindre klart deri sig solen bryter.

Skall böljan flyta in i bättre land,
Spräng annan väg, och det vid källans rand!

Se! af de lifvets frön, som ymnigt väckas
Ur varats rika djup i dagen fram,
Hur mångt skjuter upp en tvinsjuk stam,
Hur i sin späda brodd re'n många stäckas!
Skall plantan bära frukt af ädel art,
Sätt om den då i bättre jord, men snart!

Ty hastigt flykta hän de sköna tider,
Då menskan än i lifvets morgon står,
Då foten lätt utöfver gruset glider,
Och själen högt de hvita vingar slår,
Då barnslig tro tar in det himlens manna,
Som väl behöfs på lifvets ökenfärd,
Och inför själen hoppets bilder stanna
Och slingras om af känslans blomsterverld.

O, barndomsfrid och lekar!
Du himmel, än ej skymd!
Hvar själs magnetnål pekar
Emot din ljusa rymd.
Hvad helst i lifvets strider
Slår ut i dygd och kraft,
Blir sådt i dina tider,
Får der sin bästa saft.

Men om det stängs af nöden,
Ack! hemmets paradys,
Om åt de hårda öden
Gifs kojans son till pris,
Om hemmets englar värna
Ej mer vårt hjertas skatt,
Hur snart vår oskuld's stjerna
Är hölj'd i töcknig natt!

Då är det, som de gälla,
Vår Herres dyra ord,
Att sådan planta ställa
I mera gynsam jord
Och vårda ömt den späda
Inför all kärleks Gud,
Att hon sig skönt må kläda
I goda frukters skrud.

Och Han, som markens lilja
Har prydt med all dess prakt,

Hos Honom nog är vilja,
Hos Honom nog är makt
Att finna redskap trogna,
Som på Hans ord gå ut,
Att på vår jord må mogna
Rättfärdighet till slut.

Och i de Herrens härar,
Det godas riddersmän,
Vårt hjerta särskildt ärar
I dag en barnens vän,
Som Gud har velat unna
Den herrligt stora lott
Att här i sekler kunna
Bland barnen göra godt.

Den man, hvars ädla minne
Vi tacksamt nu begå,
Han såg med sorgset sinne
Uppå de arma små.
Han egna barn fått sakna
Vid varm och rymlig härd,
Blott för att åt de nakna
Få ge sitt hjertas gärd.

Han vidgar ut sin hydda
(Han så förstätt Guds röst)
Att värnlös barndom skydda,
Ge sorgsen moder tröst.
Och städs hans milda stämma
Så ljöd i årtal:
Din suckan, barn! att hämma
Kom hit i ljuflig dal!

Och än i dalens gömma
Står barnens fristad kvar,
Dit goda gåfvor strömma
Från ljusens milde Far.
Hur glädtigt nu de springa,
De små med kind i brand!
Hur friska sånger klinga
Kring dalar, berg och strand.

Se, hur i vaket minne
Man samlar kunskaps skatt
Och hur med muntert sinne
Man tager hyfveln fatt!

Se, hur i salta vågen
Man tumlar smidig kropp
Och hur man djerf i hågen
Bestormar furans topp!

Ja! lust det är och gamman
I denna barnens krets.
Och hurtigt allesamman
De böra stå tillreds
Att ut i lifvet skrida,
Då barndomstiden gått,
Att verka der och strida
För sant och skönt och godt.

Hell honom, hell! och hell det ljufva kallet!
Ty mera ljuft väl ingen menska vet,
Än att få tolka så, som här är fallet,
För nödens barn vår Guds barmhertighet.
På häfdens blad väl prunkar mången runa,
Och ryktet hörs om stora dåd basuna
Och segerkransar bär det i sin famn.
Hvad lofvärdt är, sitt lof må gerna taga!
Men i det godas tysta, sköna saga
Skall alltid lysa **Anders Knapes** namn!

På honom kan det Skriftens ord man lämpa:
Af barnens mun du dig ett lof beredt.
Och när på lifvets valplats sedan kämpa
De män, som här sin barndoms löjen lett,
Och längre fram, när sena ålderns krämpa
Och qvällens skuggor stridens hetta dämpa,
Gemensamt kvar de alla hafva ett,
En hedersskuld att lifvet ut aförda,
Att **Anders Knapes** namn i tacksamt hjerta vörda.

I barn, som än förhoppningsfulla dragen
På härnad ut mot drömmens gyllne strand,
Och för er målen långa lefnadsdagen
Med glada färger från er barndoms land,
J veta bören: mycket godt J tagen
Och mången fröjd, näst Gud, af **Knapes** hand.
Jag gifver er för lifvet denna lexa:
Må tacksamhetens dygd till ädel handling växa!

Ja, då på särskildt sätt i dag vi mana
Den ädles minne, hundraårigt, fram,
Så gån med honom under samma fana!
I Herrens här behöfs en sådan stam.

Och följ J det godas ljusa fana,
Förvisso skolen då J bryta er en bana.

Och J, som redan uti lifvet striden,
J ynglingar och män! jag frågar er:
O, minnens J den fordna barndomsfriden
I denna dal med tacksam fröjd ej mer?
Och dessa gråhårsmän, som nu sig samla
Omkring ett älskadt minne här igen,
Med rörda hjertan nog de se det gamla,
Det kära barndomshemmets ställen än.
Ju mera ålderdomen ögat skymmer,
Dess mera strålar barndomsminnet klart,
Ju mera världens glädje från oss rymmer,
Dess mer vårt hjerta drages underbart
Tillbaka till vår lefnads första vårar,
Till barnets löjen och till barnets tårar.
Ty allt, så sorg som fröjd, i minnets land
Beläggs med guld vid aftonsolens brand.

Nu väl! J alle, ynglingar och män
Och J, som än i morgonljus er solen,
Helt visst ur tacksamt bröst J säga skolen:
Hell **Knape!** Hell vår fader och vår vän!

Kör.

(Mel. Du, som verldar har till rike.)

Du, som tronar hög i ära,
Tag det lof, af oss du får!
Du, som vård om allt vill bära,
Hör den bön, ur gruset går!
Allt det goda, jorden hyser,
Allt hvad skönt emot oss ler,
All den sanning, som oss lyser,
Flödar från din kärlek ner.

Gud! vår lofsång dig är egnad
För det verk, som gjordes här.
Rikt på nåd, uti din hägnad
Nu ett sekel gånget är.
Dina vingar mildt du slagit
Öfver barnens fristad ut.
O, den vård, du om den tagit,
Herre, haf till tidens slut!

Säll är, Gud! din häroldsskara!
Skönt att gå en enda dag
I din tjenst och uppenbara,
Herre! dina ljusa drag!
O, hvad större då kan vara
För en menska arm och svag,
Ån att få i verk förklara
Tiden ut ditt hjertelag!

II.

Anders Knappe Hansson, son af handelsmannen Hans Andersson och hans hustru Inger Knappe, föddes den 3 Januari 1720 i Uddevalla, der han egde flera släktingar med namnen Knappe, Hegardt och Koch. En Nils Knappe var rektor i Uddevalla skola, en Hans Knappe var samma stads komminister, hvarförutan vi finna två personer med namnet Knappe bland barnhusstiftarens faddrar. Af ofvannämnde komminister Knappe, sedermera blifven kyrkoherde i Skepplanda, förvaras i barnhusets arkiv ett bref, hvori han kallar sig "närmaste släktinge och arftagare till den Berömvärde, uti och igenom denna Christeliga Inrättning, i och efter döden uti ärofull åminnelse lefvande Barnhus Stiftaren." Längre tillbaka i tiden synes släkten haft tillhåll ute i skärgården, der på Karingön Olof Knappe, den bekante motkämpen mot Tordenskjöld, föddes 1664. Då denne af Carl XII upphöjdes i adligt stånd 1715, antog han namnet Strömstierna.

Anders Knappe Hansson, hvilken säges hafva börjat sin bana som obemedlad sjöman, bragte sig genom sparsamhet och driftig omtanke upp till handlande och skeppsredare i Uddevalla och förvärfvade en efter den tidens förhållanden anseelig förmögenhet. Han gifte sig med Thorborg Catharina Hegardt, dotter af en från Rendsburg invandrad tysk man, som blifvit handlande och rådman i Uddevalla. Fru Knappe, som var lungsiktig, dog barnlös, 36 år gammal, 3 månader efter det att hon med sin man undertecknat det gåfvobref, som bestämde deras gemensamma förmögenhet till en barnhusinrättning. Då dessa älla makar den 10 April 1772 uppsatte nämnda gåfvobref, var detta icke en stundens ingivelse, icke heller en yttring af groll mot annars ärfvande släktingar, utan en länge och samvetsgrannt öfvertänkt plan, som endast ett människovänligt och i all synnerhet barnäkärt hjerta kunnat ingifva. Härom vittnar den ömna ton, som genomgår detta testamente*), äfvensom den lugna besinning och uppöfvade blick, som gifvit ända in i de minsta blomständigheter gående föreskrifter af den art, att de kunna nära nog samt

*) Det kan läsas i Holmbergs Bohusläns historia och beskrifning, 1:sta delen, sid. 353.

och synnerligen än i dag tillämpas. Om detsamma vittnar vidare det sällsporda förhållandet, att Knape ej väntade med det fulla bortgifvandet af sin egendom till den stund, då de hopsparde skatterna måste falla ur hans i döden domnande hand, utan i 10 år (han dog den 26 Oktober 1786) skötte han såsom direktör sitt i full verksamhet varande barnhus och stod der en vördnadsvärd gråhårsman midt i de förr nödlidande, nu lycklige barnens joller och lekar samt följde med faderlig huldhet och omvårdnad deras framsteg i skolan. Likväl har den bland människorna så vanliga misstron och afundsjukan alstrat mindre fördelaktiga rykten om denne man, som här i högsinnad och uppoffrande människokärlek rest sig en minnesvärd, stor nog att kunna motväga det förtal, hvarmed man velat belasta hans minne.

I dag för 100 år sedan voro de förberedande arbetena så undangjorda, att barnhusets dörrar öppnades för 13 gossar. På hösten redan samma år hade antalet stigit till det föreskrifna eller 25. Den af Knape i fall af nödiga tillgångar medgifna tillökningen med 5 gossar skedde först år 1854. Allt ifrån den 13 Juli 1776 till denna dag hafva här intagits 494 barn, alltså ungefär 5 om året. Af desse 494 intogos 95 under stiftarens lifstid. Att barnhuset under de nu förflutna 100 åren utöfvat, i stort sedt, en lycklig verksamhet, och att Guds välsignelse hvilat öfver detta såsom öfver alla goda företag, det visar sig deraf, att den ojemförligt största delen af de härifrån utgångna ynglingar så bestått sina prof i lifvet, att de blifvit aktade och (för att äfven säga *det*) välburgne män.

Vilja vi nu se till, på hvilka lifvets banor dessa ynglingar blifvit utskickade, så gestaltar saken sig sålunda. 233 hafva vid sin utgång från barnhuset erhållit plats såsom handelsbiträden (af dessa hafva de fleste öppnat egen handel, 2 af dem hafva varit direktörer vid barnhuset), 76 hafva valt sjömansyrket, af hvilka ej så få tagit styrmans- och kaptensexamina, 69 hafva ingått i handverk af olika slag, 14 hafva idkat lärda studier, 13 blifvit landtmätare, 10 ingått vid "skrifvarestaten" (och af dessa hafva nästan alla blifvit länsmän), 9 hafva fått plats på apotek, 4 hafva ingått på den militära banan (1 af dessa gick från barnhuset till Carlberg) 2 hafva blifvit tekniker, 2 litografer, 2 anstälts vid Gustafsbergs porslinsfabrik, 1 gått till mekaniska institutet, 1 till fria konsternas akademi, 1 har blifvit skollärare, om 2 uppvisa handlingarne intet yrkesval, 1 har för obotlig sjukdom bortpensionerats, 4 hafva hemtagits af anhöriga, 5 hafva bortvisats och 5 hafva på barnhuset affidit. Hvad som på sednare tiden bidragit till att skaffa barnhusgossarne goda platser och bereda dem förmånligt ombyte, der den första anställningen varit af mindre god eller mindre lämplig beskaffenhet, är den år 1868 af utgångne barnhusgossar stiftade s. k. Gustafsbergsföreningen. Denna har allt sedan sin början utöfvat en gagnelig verksamhet, på samma gång som det är ett vackert bevis på, att den goda kamratanda,

som vid barnhuset väckts, fortfar och är verksam i omtänka och hjälpsamhet, äfven sedan eleverna lemnat barnhuset. Äfven de härstädes ännu vistande barnhusbarnen hafva rönt bevis på denna förenings hågkomst och vänskap, i det att de af densamma till skänks erhållit en svarf för metallarbeten jemte en dylik för träarbeten, hvilken sednare skänkts af en medlem af nämnda förening.

Som bekant, egnade Knappe sin milda stiftelse åt "fattiga barn, födda i Bohuslän". Också har hela provinsen med undantag af ett enda pastorat, neml. det längst uppe vid norska gränsen belägna Näsinge, begagnat sig af denna barmhertighetsanstalt. Säfve pastorat har haft 1 gosse här, Tjörns pastorat 1, Tanums, Bokenäs och Thorslanda hvardera 2, Solberga, Karreby hvardera 3, Thorsby 4, Spekeröd 5, Tossene, Hjertum, Qville, Ödsmål och Tegneby hvardera 6, Nafverstad 7, Myckleby 8, Morlanda 9, Krokstad, Kongelf, Forshälla hvardera 10, Bro, Marstrand 12, Foss 16, Skredsvik 18, Strömstad 20 och Uddevalla pastorat 273, summa: 458. De öfrige hafva tagits från andra provinser, en frihet, som stiftaren tillät sig med förbehållen rätt och som man efter stiftarens fränfalle tog sig, då det gällde barn, som voro i slägt med honom. Så har barnhuset haft 1 elev från Leckö, 1 från Mark, 1 från Laholm, 1 från Alingsås, 1 från Uppland, 1 till och med, som var född i Bristol i England, 2 från Varberg, 3 från Stockholm, 3 från Skåne, 4 från Göteborg, 6 från Dal och 8 med obekant födelseort.

Det må nu tillätas oss att i allmänna ordalag något tala om skolarbetet härstädes. De föreskrifter, Knappe härvid gifvit, äro äfven de af den art, att man på 100 år ej mycket behöft aflägsna sig från hans anvisningar, hvilka naturligtvis ej kunna ingå uti bestämning af sjelfva lärokurserna. Man har i detta hänseende gått lugnt framåt med tillbörligt afseende fäst på tidens lärdomar och fordringar, hvarvid man synes ständigt haft för ögonen det gamla goda ordet: en sak är ej bestämdt god, just därför att den är ny, ej heller afgjordt dålig, emedan den är gammal. Allt sundt framåtskridande måste hvila på det förflutnas grund, som således ej får till alla delar anses murken och förkastlig. Den son, som så nedmyllat sina gamle föräldrar, att han ej behållit några lärdomar af dem eller känner sig stå i någon skuld till dem, är en dålig son, och på samma sätt är det med tiden och dess uppgifter och förhållanden. Hvad undervisningsämnen beträffar, så uppvisar betygslistan från Knappes tid redan följande läroämnen: kristendomslära, skrifning, räkning, ritning, gravering, geometri, latin, tyska, franska, engelska, historia, geografi och musik. Dock undervisades ej alla gossarne i alla dessa ämnen. Så t. ex. erhöllo väl alla de 25 först intagna barnen undervisning i kristendom, skrifning och räkning, men blott 18 af dem ritade, 1 graverade, 16 läste geometri, 6 läste latin, 11 tyska, 6 franska, 2 engelska och 5 läste historia och geografi.

Först längre fram kunde undervisningen i samtliga läroämnena mera jemnt fördelas på alla barnen. Lärarekrafterna ökades dock ej förr än 1850, då en andre-lärare antogs för undervisningen i slöjd och de mer reala skolämnena, samt 1868, då ännu en lärare antogs för den förberedande och grundläggande undervisningen af de mindre barnen, en tillökning af lärarekrafter så mycket mer af nöden, som nya läroämnena tillkommit, utan att man haft mod att borttaga eller indraga på något af de gamla. Så undervisades ännu inpå 1860-talet i följande ämnen: kristendoms-läran, modersmålet, tyska, franska, engelska, latinska och stundom äfven grekiska språken, aritmetik, algebra, geometri, svensk och allmän historia, naturvetenskap jemte slöjd, exercis och gymnastik samt musik. Att undervisningen i de särskilda ämnena ej kunde vara särdeles grundlig, är klart, helst då man besinnar, att barnen af lätt förklarliga skäl ej intagas på en gång, utan att *en* gosse anländer då, en annan då under sjelfva läsåret, hvilket naturligtvis alstrar ojemnhet hela skolan igenom. Vid de förändringar, som på sednare tiden*) blifvit gjorda i skolans läsordning, har man, ihågkommande regeln: det är ej för skolan, utan för lifvet, som vi undervisas, anslagit ett stort antal timmar åt de för lifvets praktiska behof viktiga ämnena matematik och linearritning samt naturvetenskap, vid hvilket sednare ämne särskilda läroböcker i kemi och fysik begagnas. Å andra sidan har man borttagit tyska och franska språken samt latin. En fråga, med hvilken man trots alla goda framsteg på sednare tiden ännu kan sägas "laborera", är frågan om slöjdundervisningen. Som barnhuset ej tager sig min af att springa före sin tid, så kan det ock utan blygsel bekänna, att det ännu "laborerar" med denna fråga, ty det göra alla våra skolor, som ej uteslutande äro afsedda för slöjdundervisning. Till någon egentlig slöjdskola har stiftaren för öfrigt icke bestämt sitt barnhus. Så mycket har blifvit klart, att det hufvudsakliga härvid är, att handarbete förekommer, då det deremot är af mindre vigt, hvilket slags arbete man väljer, något som får bero på färdigheten och böjelsen hos den lärare, som leder arbetena. Att här införa bestämda yrken synes mindre önskligt, utan i den mån, Knape sjelf i sitt testamente angifver. För närvarande meddelas 8 timmar i veckan undervisning i slöjd, hvare ingår löfsägning efter af barnen sjelfva ritade och till en del af dem uttänkta mönster, snickeriarbeten och bleckslageri. Om och hvilka läsämnen ännu böra maka på sig för att bereda utrymme åt en möjlig utvidgning af slöjden, det hör ännu till våra uppgifters ej nog uppmätta område. Med det varsamma förbättringsarbete, här städe visat sig, kan man med tiden vänta sig en allt mer lycklig lösning af frågan. Ett öfningämne, vid hvilket Knape sjelf fäste mycken vigt och som från hans tid till denna dag haft en god del af under-

*) I synnerhet under Fabrikör Fr. Signeuls direktörskap 1867-1872.

visningstiden sig anslagen, är musiken. Om detta öfningsämne säger han i sitt förslag till barnhusskolans anordning: "barnen böra öfvas att efter noter sjunga, och den dertill fallen är, likaledes få lära att spela eller blåsa något instrument, helst musiken är af den art, att den likasom lättar menniskosinnet och afhåller en ungdom från otjenliga lekar, enär åtrån stannar vid något förnöjande, som tillika sysselsätter och skärper tankekraften, det erfarenheten redan visar, emedan jag för detta antagit en musikant, som hvarje onsdag och lördag med särdeles framsteg informerat barnen, och må en sådan framgent efter min död antagas".

Med dessa den ädle stiftarens kännetecknande ord sluta vi vår korta öfversigt öfver Gustafsbergs barnhus' verksamhet; vi anknyta dertill den önskan, att icke endast musiköfningarne, utan att allt arbete här må så bedrifvas, att det verkligen lättar och lyfter sinnet, så att det blifver ett arbete både för jorden och för himlen; ty

"Om vår själ ej lyftes fri
Mot det, som evigt blifver,
En vansklig gröda berge vi
Af allt hvad tiden gifver;
Förloradt är allt det besvär,
Som gräfs i jorden neder,
Den lycka lek, den visdom svek,
Som oss ej högre leder."

Koral

(Mel. N:o 328, Sv. Psahub.)

Nu åt barnens bäste vän
Detta barnhem vi befalla.
För de är, som stunda än,
Herre! vi din nåd åkalla.
Som i den förflutna tiden,
Herre! lys deröfver friden!

Oss välsigna, Gud, vår Gud!
Väl bevara barnen dina,
Led oss städs i dina bud,
Låt din nåd ibland oss skina!
Öppna, när vi hädan fara,
Gud! din himmels portar klara!

www.books2ebooks.eu